

5.3.2025

Valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen valmiussuunnittelun perusteista

1. Asian tausta ja nykytila

Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisella tavalla. Tämä heijastuu myös yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiä palveluita tuottaviin yrityksiin, joiden tulee toiminnassaan ottaa huomioon uudet ja vahvistuneet uhat, sekä huomioida ne vahvistamalla varautumisen tasoa. Suomen väestön ja välttämättömän talouselämän sekä maanpuolustuksen vähimmäistarpeiden kehittämisen painopiste on lähivuosien aikana sotilaalliseen uhkaan ja hybridiuhkiin varautumisessa.

Valtioneuvoston periaatepäätöksenä antaman vuoden 2025 Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2025) mukaan talouden, infrastruktuurin ja huoltovarmuuden turvaamisella järjestetään elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi tarvittava rahoitus ja muut resurssit. Elintärkeille toiminnoille välttämättömät kotimainen ja kansainvälinen infrastruktuuri, organisaatiot, rakenteet, palvelut ja prosessit turvataan. Keskeistä on varmistaa julkisen talouden kestävyys sekä julkisen hallinnon edellyttämät taloudelliset ja henkilöresurssit. Samalla on turvattava valtion varainhankintakyky ja kyky maksujen suorittamiseen. Edelleen rahoitusjärjestelmän vakaa toiminta ja yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rahoitusmarkkinapalvelujen jatkuvuus on tärkeää turvata kaikissa olosuhteissa riittävällä sääntelyllä, tehokkaalla valvonnalla sekä ylläpitämällä kriisien hallintavalmiutta.

YTS 2025:n mukaan varautumisen päämääränä on pienentää uhkien toteutumisen todennäköisyyttä, edistää omaa valmiutta kohdata niitä ja luoda edellytykset vasteelle. Sillä rakennetaan ja ylläpidetään vasteen toteuttamisen edellyttämä suorituskky. Varautuminen pohjautuu suunnittelun yhteydessä asetettuihin päämääriin ja tavoitteisiin, ennalta määritettyihin toimintatapoihin ja tunnistettuihin resurssitarpeisiin.

Pelkkä viranomaisten ja muiden julkishallinnon toimijoiden varautuminen ei ole riittävää yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi. Varautuminen ulottuu kaikille toiminnan tasoille ja sisältää elinkeinoelämän, järjestöjen ja muiden yhteisöjen toiminnan yhteensovittamisen julkisen sektorin toimenpiteiden kanssa. Se edellyttää usein myös valtionraajat ylittäviä toimenpiteitä.

Suomen kansallisessa riskiarviossa vuodelta 2023 (Sisäministeriön julkaisuja 2023:4) tuodaan esille markkinoiden toiminnan ja huoltovarmuuden suhde arvioitaessa eriasteisia yhteiskunnan häiriötiloja. Huoltovarmuuden tarkoituksena on poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien vakavien häiriöiden varalta turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta

välttämättömät taloudelliset toiminnot ja niihin liittyvät tekniset järjestelmät. Kansallisen huoltovarmuuden lähtökohtina ovat toimivat kansainväliset markkinat, monipuolinen teollinen ja muu tuotannollinen pohja, vakaa julkinen talous ja kilpailukykyinen kansantalous. Markkinatoimijoiden kyky sopeutua häiriöihin ja turvata toimintansa jatkuvuus määrittää kriittisen tuotannon ja palveluiden kriisinsietokyvyn. Huoltovarmuus rakentuu pitkälti kriittisillä sektoreilla toimivien yritysten kyvystä reagoida poikkeusoloihin, sietää kriisi- ja häiriötilanteita sekä palautua niistä nopeasti. Yhteiskunnan kriisitilanteissakin lähtökohtana on siis markkinaehtoinen toiminta.

Luottolaitokset velvoitettiin varmistamaan tehtäviensä mahdollisimman häiriöttömän hoitamisen myös poikkeusoloissa vuonna 2003 voimaan tulleilla lainmuutoksilla. Varautumisvelvollisuudesta säädettiin osana rahoitusmarkkinoita ja vakuutustoimintaa koskeneen valmiuslain toimivaltuusääntelyn uudistamista (HE 200/2002 vp). Säännökset varautumisvelvollisuudesta sisällytettiin varautumisvelvollisten toimintaa säänteleviin lakeihin. Rahoitusmarkkinoiden sääntelyn muutosten yhteydessä vuoden 2003 säännöksiin on tehty lähinnä lakitekniisiä muutoksia. Varautumisvelvollisuutta säädettäessä todettiin, että yksinomaan viranomaisten toimenpitein toteutettava varautuminen toimintavalmiuden ylläpitämiseen poikkeusoloissa ei ole riittävää. Sen vuoksi katsottiin perustelluksi säätää varautumisvelvollisuus sellaisille rahoitusmarkkinoilla toimiville, jotka harjoittavat rahoitusmarkkinoiden toimivuuden kannalta välttämättömiä toimintoja poikkeusoloissa. Lisäksi lakia säädettäessä pidettiin todennäköisenä, että mahdollisessa vakavassa kriisitilanteessa julkinen sektori joutuisi lisäksi ryhtymään hyvin merkittäviinkin toimenpiteisiin rahoitusjärjestelmän vakauden ja toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tämän vuoksi pidettiin oikeasuhteisena, että rahoitusalan toimilupavelvolliset yritykset varautuvat omin toimenpitein myös vakaviin yhteiskunnallisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 16 §:n ja 18 luvun 5 §:n muuttamisesta (667/2022) tuli voimaan 11.7.2022 (HE 104/2022 vp.). Luottolaitoslain 5 luvun 16 §:ssä säädetään luottolaitosten varautumisvelvollisuudesta:

16 §. Varautumisvelvollisuus.

Luottolaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun sekä valmistelemalla etukäteen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla.

Luottolaitoksella on velvollisuus ylläpitää jatkuva valmius käyttää eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusallalla

annetun lain (666/2022) 3 ja 6 §:ssä tarkoitettuja järjestelmiä ja palveluita tehtäviensä häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun valmiussuunnittelun perusteista.

Lailla muutettiin myös luottolaitoslain 18 luvun 5 § kuulumaan seuraavasti:

Mitä 5 luvun 16 §:n 1 ja 3 momentissa ja 17 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee myös ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikettä. Mitä 5 luvun 16 §:n 2 momentissa säädetään velvollisuudesta ylläpitää valmius käyttää huoltovarmuuden turvaamiseksi tarkoitettuja järjestelmiä, koskee Finanssivalvonnasta annetun lain 59 a §:ssä tarkoitettuja merkittäviä sivuliikkeitä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä siltä osin kuin sivuliike on luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

Lain 5 luvun 16 §:n 1 momentin mukaisella varautumisvelvollisuudella tarkoitetaan, että yritys huolehtii suunnittelulla, etukäteisvalmisteluin ja muilla toimenpiteillä siitä, että sen toiminta jatkuu häiriöttömästi. Varautumisvelvollisuus muodostuu sekä riskiarviointiin perustuvasta suunnittelusta, että toimenpiteistä, jotka toteutetaan riskin realisoituessa. Pykälän tarkoituksena on varmistaa, että varautumisvelvollinen tekee kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta sen toiminta jatkuu häiriöttömästi normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Luottolaitokset kohtaavat toiminnassaan jatkuvasti erilaisia häiriötilanteita, mitkä ilmenevät luottolaitoksen toiminnan vaikeutumisena. Näistä osa on tahattomia, osa tarkoituksellisesti aiheutettuja ja osa ihmisen toiminnasta riippumattomia. Näiden häiriöiden hallinta kuuluu luottolaitoksen normaalin jatkuvuudenhallinnan piiriin, eikä edellytä esityksessä asetuksessa tarkoitettua valmiussuunnittelua.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 16 §:n valmistelun yhteydessä (HE 104/2022 vp) normaaliolojen vakavilla häiriötilanteilla todettiin tarkoitettavan sellaisia yhteiskunnan toimintaa uhkaavia häiriötilanteita, joilla on laaja-alainen vaikutus yhteiskuntaan ja joiden hallitseminen edellyttää luottolaitoksen omien toimenpiteiden lisäksi viranomaisten yhteistoimintaa ja erityisiä toimenpiteitä. Kyse ei kuitenkaan ole valmiuslaissa tarkoitetuista poikkeusoloista. Esimerkkeinä mainittiin paikalliset tai valtakunnalliset suuronnettomuudet; ilkivalta, rikollisuus tai terrorismi-tilanteet; vaikutuksiltaan haitalliset tieto-turvaloukkaukset; sähkönjakelun tai kunnallisteknisten järjestelmien häiriöt; erilaiset luonnonkatastrofit, kuten äärimmäiset sääolosuhteet tai vakavat epidemiat; sekä

lukuisat muut erilaiset yhteiskunnan turvallisuuteen kohdistuva uhkatilanteet, jotka aiheuttaisivat vakavia häiriöitä luottolaitoksen laitteissa, järjestelmissä tai palveluissa, mutta jotka eivät kuitenkaan ole valmiuslaissa tarkoitettuja poikkeusoloja.

Valmiuslain (1552/2011) tarkoituksena on poikkeusoloissa suojata väestöä sekä turvata sen toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä, perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys. Lain vuonna 2022 säädetyin 3 §:n mukaan poikkeusoloja ovat Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila; Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista; väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat; erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila; sekä vaikutuksiltaan erityisen vakava suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti; Myös julkisen vallan päätöksentekokykyyn; rajaturvallisuuden tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen; välttämättömien sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palvelujen saatavuuteen; energian, veden, elintarvikkeiden, lääkkeiden tai muiden välttämättömien hyödykkeiden saatavuuteen; välttämättömien maksu- ja arvopaperipalvelujen saatavuuteen; yhteiskunnallisesti kriittisten liikennejärjestelmien toimivuuteen; tai näitä toimintoja ylläpitävien tietojärjestelmien palvelujen tai tietojärjestelmien toimivuuteen kohdistuva uhka, toiminta, tapahtuma tai näiden yhteisvaikutus, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti ja laajamittaisesti estyvät tai lamaantuvat tai joka muulla näihin vakavuudeltaan rinnastuvalla tavalla erityisen vakavasti ja olennaisesti vaarantaa yhteiskunnan toimintakykyä tai väestön elinmahdollisuuksia. Lain 6 §:ssä edellytetään tasavallan presidentin ja valtioneuvoston yhteistoimintaa poikkeusolojen arvioimiseksi ja toteuttamiseksi ennen lain mukaisten toimivaltuuksien käyttöönottoa asetuksella.

Luottolaitostoinnista annetun lain 5 luvun 16 §:n valmistelun yhteydessä varautumisella tarkoitettiin esimerkiksi varatilojen, varajärjestelmien ja etätoimintavalmiuden sekä manuaalisen toiminnan valmiuden ylläpitämistä. Välttämättömiä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa ylläpidettävänä toimintoina mainittiin rahahuollon ja maksujen välityksen jatkuvuuden turvaaminen. Myös muiden luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyvien tehtävien hoitaminen poikkeusoloissa voi olla välttämätöntä. Esimerkkeinä mainittiin maksutilien, asiakkaiden velanhoidon, sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle merkittävien yhteisöjen varainhankinnan ja arvopaperiomistusten käytön jatkuvuuden turvaaminen. Palveluyrityksen tai muun

palveluntuottajan palvelujen käyttäminen tehtävien hoitamisessa ei vaikuta luottolaitoksen velvollisuuteen varautua vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Vaikka luottolaitos olisi ulkoistanut jonkin toimintonsa, ei se samalla voi siirtää itselleen kuuluvaa lakisääteistä varautumisvelvollisuutta sopimuskumppanilleen. Luottolaitoksella on vastuu toimintavalmiutensa ylläpitämisestä silloinkin, kun se käyttää tehtäviensä hoitamisessa palveluyrityksen tai muun palvelun tuottajan palveluja (HE 104/2022 vp).

Varautumisvelvollisuus koskee kutakin luottolaitosta erikseen ja valmiussuunnittelu tapahtuu toimijakohtaisesti. Valmiussuunnittelun tarkoituksena on kuitenkin varmistaa, että yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen kannalta välttämättömien palveluiden jatkuvuus turvataan. Tämä edellyttää, että rahoitusmarkkinoilla toimivien valmiussuunnitelmat ovat keskenään yhteensopivia ja ne perustuvat yhtenäisiin suunnitteluperusteisiin. Valmiuslain 13 §:n mukaan kukin ministeriö yhteensovittaa varautumista toimialallaan. Tämän vuoksi luottolaitoslain 5 luvun 16 §:ää säädettäessä katsottiin perustelluksi, että rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnittelun perusteista ja järjestelyistä säädetään pykälän 3 momentin mukaisesti valtiovarainministeriön asetuksella (HE 104/2022 vp.).

2. Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuus perustuu luottolaitoslain 5 luvun 16 §:n 3 momenttiin.

3. Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä.

Asetusluonnoksesta on valmistelun yhteydessä pyydetty huomiot Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta, sekä Rahoitusvakuusvirastolta. Luonnosta on suullisesti ja kirjallisesti käsitelty valtiovarainministeriön yhteydessä toimivassa Rahoitusmarkkinoiden häiriönhallinnan yhteistyöryhmässä.

Asetusluonnoksesta on järjestetty julkinen kirjallinen kuuleminen. Luonnos on ollut nähtävillä lausuntopalvelu.fi -sivustolla 21.11. alkaen. Lausuntoja saapui määräajassa 21 kappaletta. Lausunnot ovat antaneet aihetta täsmentää asetusehdotuksen 1, 2 ja 5 §:n muotoilua sekä täydentää perustelumuiiota. Asetus on käynyt läpi oikeusministeriön laintarkastuksen.

4. Ehdotus ja perustelut

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen valmiussuunnittelun perusteista. Asetuksessa säädettäisiin luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 5 luvun 16 §:n 1 momentissa tarkoitetun valmiussuunnittelun perusteista. Lainkohdan mukaan luottolaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen normaaliolojen

vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun sekä valmistelemalla etukäteen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla.

Asetuksella varmistettaisiin se, että eri luottolaitosten varautuminen on yhteismitallista ja vertailtavissa. Koko toimialan noudattamat toimintatavat vahvistavat edelleen kotimaisen rahoitussektorin toimintaedellytyksiä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Riskiperusteisesti ja etukäteen tehtävä huolellinen varautuminen ja häiriötilanteiden ennalta mietityt toimintatavat ovat tärkeitä sekä yksittäisen luottolaitoksen ja sen asiakkaiden että rahoitusalan ja koko yhteiskunnan vakauden kannalta.

Vaikuttavat ja tehokkaat operatiivisten riskien hallintamenettelyt ovat osa vakaan ja luotettavan luottolaitoksen normaalia toimintaa. Sääntelyn toteutuksessa on pyritty huomioimaan se, että siinä tukeudutaan luottolaitoksilla jo oleviin suunnitelmiin. Asetuksen edellyttämän valmiussuunnitelman laatimisesta ei siten aiheudu toimijoille merkittäviä lisävaateita tai -investointeja.

Luottolaitoslain 1 luvun 3 §:n mukaan lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta. Siten myös luottolaitosten ja ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeiden varautumisvelvollisuuden toteutuminen on Finanssivalvonnan valvonnan piirissä. Yhteismitallisen varautumisvelvollisuuden valvonta edistää osaltaan julkista luotettavuutta siihen, että yhteiskunnan toiminnan kannalta elintärkeiden toimintojen jatkuvuus on asianmukaisesti turvattu.

1 § Valmiussuunnittelun rakenne. Pykälä velvoittaa luottolaitokset laatimaan valmiussuunnitelman, jonka osa-alueita ovat ainakin riskiarvio, riskiarvioon perustuva suunnittelu ja etukäteisvalmistelu, sekä toiminta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tarkoituksena on varmistaa, että luottolaitoksen valmiussuunnittelu on riskiperusteista, suunnitelmallista ja hyvin dokumentoitua sen johtamisen edistämiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi.

Eri luottolaitokset ovat muun muassa talletuskannaltaan, toiminnaltaan, tarjoamiltaan palveluilta ja markkinaosuuksiltaan keskenään hyvin erilaisia ja erikokoisia, sekä niiden kohtaamien häiriöiden yhteiskunnalliset vaikutukset ovat eri laajuisia. Valmiussuunnittelun tulee siten olla myös suhteellisuusperiaatteen mukaista siten, että yhteiskunnalliselta merkitykseltään ja kooltaan isommalta sekä palveluvalikoimaltaan laajemmalta luottolaitokselta voidaan edellyttää perusteellisempaa valmiussuunnittelua kuin pienemmältä toimijalta. On myös perusteltua, että samaan konsolidointiryhmään tai yhteenliittymään kuuluvien yksittäisten luottolaitosten sijaan valmiussuunnitelma voidaan laatia konserni- tai konsolidointiryhmäkohtaisesti. Keskeistä on huolehtia valmiussuunnittelusta

tavalla, joka on tarkoituksenmukaista luottolaitoksen varautumisen järjestämisen kannalta.

Pykälän 2 momentissa ei edellytä luottolaitosta laatimaan erillistä valmiussuunnitelmadokumenttia, vaan edellytetyt seikat voivat olla dokumentoituna esimerkiksi osiksi muita asiakirjoja, kuten riskienhallinta-, jatkuvuudenhallinta-, valmius-, palautumis-, kriisiviestintä, elvytys- tai kriisinsuunnitelmia, ja dokumentteja on voitu laatia osana muualla säädettyjä velvoitteita tai luottolaitoksen omasta aloitteesta. Valmiussuunnitelma voi olla myös esimerkiksi osa kansainvälisen konsernin Suomen liiketoimintaa käsittelevää suunnitelmaa. Asetuksen mukaisen valmiussuunnitelman materiaallinen sisältö tulee kuitenkin aina olla vaivatta selvitettävissä eri dokumenteista. Koska valmiussuunnitelma tehdään lähtökohtaisesti luottolaitoksen omaa organisaatiota varten, ei tällaisia ei-julkisia dokumentteja ole tarpeen esittää suomeksi tai ruotsiksi, jos kielivalinta on muutoin tarkoituksenmukainen.

Pykälän 3 ja 4 momenteissa säädettäisiin mahdollisuudesta laatia valmiussuunnitelma konsolidointiryhmän tasolla tai yhteenliittymän tasolla. Tällöin valmiussuunnitelmaa koskevia säännöksiä sovellettaisiin ainoastaan konsolidointiryhmän emoyhteisöön tai muuhun yritykseen, joka vastaa konsolidoitujen vaatimusten täyttämisestä, tai talletuspankkien yhteenliittymissä talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön. Momentit mahdollistaisivat myös, että valmiussuunnitelma laaditaan osittain konsolidoidulla tai yhteenliittymän tasolla ja osittain luottolaitosten yksittäisellä tasolla. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 18 luvun 5 §:n perusteella varautumisvelvollisuutta koskevia säännöksiä sovelletaan myös ulkomaisten luottolaitosten Suomessa toimiviin sivuliikkeisiin. Vaikka ulkomainen luottolaitos käytännössä tekisi valmiussuunnittelunsa keskitetysti, tulisi sen Suomessa toimivan sivuliikkeen esittää ehdotetun asetuksen mukainen valmiussuunnitelma.

2 § Riskiarvio. Pykälän mukaan luottolaitosten valmiussuunnittelun tulisi perustua riskiarvioon. Riskiperusteinen lähestymistapa tarkoittaa muun ohella sitä, että samat uhkamallit ja häiriötekijät aiheuttavat eri kokoisille toimijoille ja eri tuotettaville palveluille erilaisia riskejä. Varautumisresurssien kohdentaminen ja häiriönsietokyvyn ylläpitäminen edellyttävät siten kunkin luottolaitoksen omaa arviota riskeistä ja niiden vaikutuksista luottolaitoksen toimintaan.

Luottolaitosten valmiussuunnittelun tulee perustua ajantasaiseen riskiarvioon. Tämän vuoksi 2 momentissa säädettäisiin lähtökohtaisesta velvollisuudesta suorittaa riskiarviointi vähintään neljän vuoden välein. Riskiarvio tulee myös uusua, jos luottolaitoksen omassa toiminnassa tai toimintaympäristössä tapahtuu merkittäviä muutoksia. Sisäisiä muutoksia voivat olla luottolaitoksen yhtiö- tai omistusrakenteen, liiketoimintamallin tai palvelutuotannon muutokset. Toimintaympäristön muutokset voivat liittyä sen toiminta-alueiden

turvallisuusympäristön tai riskien ilmeiseen muuttumiseen. Lähtökohtana on, että luottolaitokset arvioisivat kokonaisvaltaisesti toimintaansa kohdistuvat merkitykselliset riskit, mitä varten niiden olisi suoritettava riskiarviointi erityisolosuhteidensa ja kyseisten riskien muuttuessa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta ottaa huomioon riskiarvioinnin kannalta merkittävät tietolähteet. Näitä tietolähteitä voisivat olla viranomaisen antamat tiedot ja arviot uhista tai muista kriisinkestävyyyteen liittyvistä seikoista sekä tiedot ja kokemukset tapahtuneista häiriöistä. Erilaisia viranomaisten laatimia julkisia riskiarvioita ja -katsauksia ovat esimerkiksi sisäministeriön laatima Suomen kansallinen riskiarvio, Suojelupoliisin laatima Kansallisen turvallisuuden katsaus, sekä Puolustusvoimien julkaisema Sotilastiedustelun julkinen katsaus. Kansainvälisiä ja julkisesti saatavilla olevia riskiarvioita laativat esimerkiksi Euroopan unionin verkko- ja tietoturvavirasto (ENISA) ja Euroopan pankkiviranomainen (EBA). Luottolaitokset voivat riskejä arvioidessaan hyödyntää myös esimerkiksi huoltovarmuusorganisaation puitteissa tehdyn työn, sekä luottolaitosten verkostojen tai yksityisten tahojen, kuten Nordic Financial CERT:n, tuottamia riskiarvioita ja -katsauksia.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, mitä luottolaitoksen riskiarvioinnissa olisi vähintään otettava huomioon. Näitä olisivat kaikki merkitykselliset luonnon ja ihmisen aiheuttamat riskit, jotka voivat johtaa poikkeamaan. Tällöin otettaisiin huomioon toimialojen tai valtioiden rajat ylittävät riskit, onnettomuudet, luonnonkatastrofit, kansanterveydelliset hätätilanteet, hybridiuhat ja muut uhat. Toimialoja, joiden riskit voivat heijastua luottolaitosten toimintaan, ovat ainakin rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuri, energia, digitaalinen infrastruktuuri, sekä liikenne, terveys ja juomavesi. Luottolaitoksen toiminnan ollessa kansainvälisesti integroitunutta valtioiden rajat ylittävät riskit korostuvat.

Luottolaitoksen tulisi riskiarvion laatimisen yhteydessä arvioida monipuolisesti toimintaympäristössään esiintyvien riskien merkitystä ja vaikutusta omalle toiminnalleen. Tämä heijastelee Suomessa tyypillistä laajaa turvallisuus käsitystä, joka kattaa perinteisen sotilaallisen uhkakuvan lisäksi useat erilaiset kysymykset, ilmiöt ja haasteet, kuten ilmastonmuutos, energian ja vesivarojen niukkuus, väestönkasvu ja väestöliikkeet, terrorismi, tartuntataudit, järjestäytynyt rikollisuus ja sen ilmenemismuodot, kuten huume- ja ihmiskauppa, tietoturvahyökkäykset ja yhteiskunnan haavoittuvuuden lisääntyminen.

Riskiarvioinnissa tulee erityisesti huomioida valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan keskeisimmät uhkamallit ja häiriötilanteet. Nämä on lueteltu pykälän 3 momentissa ja ne ovat poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus; sotilaallisen voiman käyttö; yhteiskunnan rakenteisiin tai laajoihin ihmisjoukkoihin tehty terroristinen tai muu väkivaltainen isku; sähkön saannin suurhäiriö; tieto- ja viestintäverkkojen ja palveluiden häiriöt; sekä vesihuollon häiriöt. Nämä uhkamallit ja häiriötilanteet ovat omiaan vaikeuttamaan huomattavasti

luottolaitosten edellytyksiä tarjota normaaleita palveluitaan. Ne ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden aiheuttamien riskien hallitseminen edellyttää etukäteistä suunnittelua, jota ei voida korvata vasta uhan tai häiriön toteuduttua tehtävillä toimenpiteillä. Uhkamallit ja häiriötilanteet on tarkemmin kuvattu sisäministeriön vuonna 2023 laatimassa Suomen kansallisessa riskiarviossa, joka on Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU 6 artiklan mukainen yleinen riskiarvio.

Suomen kansallisessa riskiarviossa on tunnistettu riskejä, joilla on laajaa kansallista merkitystä ja arvioitu niiden vaikutusta yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin Laaja-alaisessa poikkihallinnollisessa yhteistyössä laadittu kansallinen riskiarvio linkittyy olennaisesti kansalliseen varautumiseen sekä yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan, sillä kansallinen riskiarvio muodostaa perustan strategian mukaiselle varautumiselle.

Suomen kansallisessa riskiarviossa määritellään myös hybrdivaikuttaminen. Sillä tarkoitetaan valtiollisen tai muun toimijan pyrkimystä vaikuttamaan samanaikaisesti tai jatkumona, suunnitelmallisesti ja eri keinoja käyttäen kohteen haavoittuvuuksiin omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Laaja-alaiseen keinovalikoimaan voi kuulua muun muassa poliittisia, diplomaattisia, taloudellisia ja sotilaallisia keinoja sekä informaatio- ja kybervaikeuttamista. Vaikuttaminen on vahingollista, sitä pyritään usein tekemään niin, että se on kiistettävissä ja se voi pitää sisällään niin laittomia kuin laillisia keinoja. Vaikuttaminen voi olla pitkäkestoista, jopa vuosia kestävää.

Riskiarvioinnin pohjalta luottolaitosten pystyvät laatimaan vaikutusarviot siitä, kuinka erilaiset uhkamallit ja häiriötilanteet vaikuttavat sen toimintaan. Vaikutusarviointeihin perustuen luottolaitos kykenee tarkentamaan valmiussuunnittelussaan sitä, kuinka vaikutuksia ennaltaehkäistään ennakkollisilla toimilla ja hallitaan muuttuneen tilanteen johdosta käynnistettävillä toimilla (vaste).

Pykälän 4 momentin mukaan valmiussuunnittelussa olisi otettava huomioon myös luottolaitoksen tuottamien palvelujen merkitys yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle. Säädoskohta heijastaa suhteellisuusperiaatetta, jonka mukaan luottolaitoksen valmiussuunnittelun tulee heijastella sen tarjoamien palvelujen merkitystä yhteiskunnan toiminnalle.

3 § Valmiussuunnittelu ja etukäteisvalmistelu. Pykälässä säädettäisiin luottolaitoksen niistä valmiussuunnittelun ja etukäteisvalmistelun toimista, joita valmiussuunnitelmassa on vähintään oltava. Valmiussuunnitelmassa tulisi kuvata valmiussuunnittelun johtovastuut, organisaatio ja käytössä olevat resurssit; tieto- ja viestintätekniikan ja tiedonhallinnan suojaaminen vakavilta häiriötilanteilta; viranomaisyhteistyö valmiussuunnittelussa; osallistuminen rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun; henkilöstön kouluttaminen; ja valmiussuunnitelman ylläpitäminen ja päivittäminen.

Valmiusorganisaation kuvaamisella pyritään siihen, että luottolaitokset varmistavat riskeihinsä nähden riittävät resurssit valmiussuunnitteluun. Koska nykyaikaisten luottolaitosten toiminnassa tieto- ja viestintätekniikan sekä tiedonhallinnan suojaaminen on korostetun tärkeässä asemassa, on tämä huomioitava niiden suojaamisessa ja valmiussuunnittelussa.

Luottolaitoksen on keskeistä tunnistaa sen toiminnalle keskeiset viranomaiset, niiden toimivalta sekä se, mitkä viranomaisyhteydet ovat oleellisia riskiarvion mukaisten riskien toteutumisen ennaltaehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi, sekä muodostaa tarpeelliseksi katsomansa viranomaiskontaktit oma-aloitteisesti ja etukäteisesti. Riittävä tiedonvaihto yhteisen tilannekuvan luomiseksi ja ylläpitämiseksi, sekä ennakkollisesti selvitetty toimintatavat viranomaisten kanssa ja näiden järjestämissä yhteistyöryhmissä ovat keskeisiä keinoja varautua vakaviin häiriötilanteisiin ja toimia niissä. Luottolaitos saattaa siten käyttää varautumisen yhteydessä luotoja viranomaisyhteyksiään myös 4 §:ssä tarkoitetun suunnitelman toteuttamisessa.

Viranomaisyhteistyö valmiussuunnittelussa saattaa tarkoittaa esimerkiksi yhteistoimintaa huoltovarmuutta, kyberturvallisia toimintatapoja ja finanssimarkkinoiden kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä edistävien tai yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta, kansallisesta turvallisuudesta tai tiedustelutoiminnasta vastaavien viranomaisten kanssa. Myös esimerkiksi henkilökunnan turvallisuusselvitysten tekeminen ja aseellisesta palveluksesta vapautuksen hakeminen edellyttää yhteistyötä viranomaisten kanssa. Valvontadialogi Finanssivalvonnan kanssa ja häiriöraportointi, toiminta Finanssi-ISAC -ryhmässä ja muu yhteistyö Kyberturvallisuuskeskuksen kanssa, sekä toiminta Rahoitusmarkkinoiden häiriönhallinnan yhteistyöryhmässä ovat esimerkkejä viranomaisyhteistyötä. Yhteys poliisiviranomaisiin saattaa olla tarpeen muodostaa jo ennen vakavia häiriötilanteita ja poikkeusoloja, jos riskiarvio osoittaa häiriön olevan yhteydessä rikollisiin tekoihin. Tiedonvaihdosta on tällöin molemminpuolista hyötyä. Poliisin tekemä esitutkinta tarjoaa tavan selvittää tiettyjä häiriöitä ja niistä vastuullisia tahoja. Erityisesti vakavat häiriöt saattavat aiheutua rikollisesta teosta.

Luottolaitoksen on syytä arvioida riskiperusteisesti, miten ja missä määrin se osallistuu rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun, joka on sille luottolaitoslain 5 luvun 16 §:n 1 momentissa säädetty velvollisuus. Rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun osallistuminen tarkoittaa esimerkiksi osallistumista rahoitusalan poolin ja muun huoltovarmuusorganisaation toimintaan. Yhteinen valmiussuunnittelu tukee myös luottolaitoksen omia vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa valmistelevia toimia. Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) 8 d §:n mukaan pooleja perustetaan Huoltovarmuuskeskuksen ja yksityisten toimijoiden välisillä sopimuksilla huolehtimaan toimiala- ja toimipaikkakohtaisesta varautumisesta. Poolitoimintaan osallistuminen on luottolaitoksille vapaaehtoista, eikä sitä jatkossakaan voida

edellyttää luottolaitoksilta. Sama koskee myös muuta mahdollista toimialan yritysten varautumisyhteistyötä, jota voidaan organisoida esimerkiksi toimialajärjestön puitteissa tai muutoin. Rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnittelua voidaan tehdä myös valtiovarainministeriön asettaman lakisääteisen Rahoitusmarkkinoiden häiriönhallinnan yhteistyöryhmän puitteissa.

Luottolaitosten tulisi arvioida henkilöstön koulutustarpeita sitä vasten, millaista tietoa ja osaamista toiminta erilaisten riskien toteutuessa edellyttäisi. Jos toiminta vakavissa häiriötilanteissa esimerkiksi edellyttää henkilöstön siirtoa uusiin tehtäviin, tulisi henkilöillä tosiasiallisesti olla riittävä osaaminen suoriutua myös häiriönaikaisista tehtävistään.

Luottolaitoksen tulee esittää, miten valmiussuunnitelmaa ylläpidetään ajantasaisena ja riittävänä, sekä arvioida, mitkä tekijät antavat aihetta päivittää valmiussuunnitelma.

4 § Toiminta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Pykälässä veloitetaan luottolaitos kuvaamaan, miten luottolaitos on suunnitellut Suomessa sijaitsevan toimintansa ja sitä tukevan toiminnan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Keskeistä on kuvata nimenomaan se toiminta, joka mahdollistaa 5 §:ssä tarkoitettujen varmistettavien palvelujen turvaamisen. Luottolaitosten odotetaan valmiussuunnitelmassaan kuvaavan vasteensa, eli vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitellun toiminnan. Tätä varten luottolaitoksen tulisi muodostaa riskiarvioon perustuva käsitys siitä, miten luottolaitos voi suunnata toimintaansa häiriötilanteessa. Keskeisestä on varmistaa, että sen tuottamien yhteiskunnan elintärkeille toiminnoille keskeisten palvelujen jatkuvuus turvataan, mutta kuvaus voi sisältää myös suunnitelman luottolaitoksen tarjoamien muiden palvelujen jatkuvuuden turvaamisesta.

Pykälän toinen momentti edellyttää luottolaitoksen kuvaamaan ne ylätasoon toimet, joista vähintään tulee huolehtia toiminnan normaalien edellytysten vaarannuttua tai estyttyä. Tällaisia toimia saattaa sisältyä esimerkiksi suunnitelmiin siitä, millä edellytyksillä, miten ja millainen kriisinhallintaorganisaatio otetaan käyttöön häiriötilanteissa.

Valmiussuunnitelmassa on kuvattava luottolaitoksen toiminnan kannalta keskeisimpien kokonaisuuksien varmistaminen. Tällaisia kokonaisuuksia ovat välttämätön tieto- ja viestintätekniikka, tietojen käyttö, viranomaisyhteistyö, tietoliikenneyhteydet, sähkönsaanti ja viestintä.

Valmiuden säätelyllä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla organisaation toiminnot saatetaan toimimaan kulloistakin uhkaa vastaavassa tilanteessa. Keskeistä on esittää ne kriteerit, joita luottolaitos soveltaa kohottaessaan tai laskiessaan omaa valmiuttaan, ja millaisiin toimiin kriteerien soveltaminen johtaa. Valmiuden säätelyn toimintamalliin voi kuulua esimerkiksi erilaisten valmiustasojen käyttäminen.

Tilannekuvatoiminnalla viitataan siihen, millaisin prosessein tai toimenpitein luottolaitos muodostaa käsityksen vallitsevasta tilanteesta, etenkin miten häiriötilanteen seuranta ja vaikutusanalyysiä voidaan tehostaa.

Muita vakavissa häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa tarvittavia toimia saattavat olla priorisointijärjestelyt, johtamisjärjestelyt, sekä henkilöstön, alihankkijoiden ja toimitilojen käytön järjestelyt.

Valmiussuunnitelmassa on myös kuvattava luottolaitoksen toiminnan kannalta keskeisimpien kokonaisuuksien varmistaminen. Tällaisia kokonaisuuksia ovat välttämätön tieto- ja viestintätekniikka, tietojen käyttö, viranomaisyhteistyö, tietoliikenneyhteydet, sähkönsaanti ja viestintä.

Lisäksi valmiussuunnitelmassa tulisi kuvata, miten luottolaitos panisi poikkeusoloissa täytäntöön valmiuslain 4 luvussa säädetyt toimet. Voimassa olevan valmiuslain mukaan poikkeusoloissa voidaan ottaa käyttöön muun muassa arvopapereiden maahantuonti- tai maastavientikielto tai kotiuttamisvelvollisuus (15–16 §), varojen vastaanoton, luotonannon tai sijoitustoiminnan rajoituksia (17 §), indeksiehdon käytön kieltä (18 §), arvopaperitoiminnan tai maksuliikkeen rajoituksia (19–20 §) taikka toiminnan järjestelyn tai kotipaikan siirron kieltä (26 §). Valmiuslain kokonaisuudistus on tällä hetkellä vireillä ja siinä tarkastellaan myös eri toimivaltuuksia¹. Jotta valmiuslain 4 luvussa säädetyt toimivaltuudet olisivat tosiasiaassa toteutettavissa, edellyttää tämä luottolaitoksilta varautumista tällaisten toimivaltuuksien käyttöönottoon. Valmiussuunnitelmassa tulisi kuvata järjestelyt, kuten esimerkiksi järjestelmät ja muutokset liiketoimintaan, toimintamalleihin ja työn organisointiin, joilla varmistetaan, että valmiuslain mukaiset toimet ovat luottolaitoksessa täytäntöönpantavissa.

Valmiussuunnitelmassa on kuvattava muut luottolaitoksen toimintakykyyn ja sen palauttamiseen vaikuttavat toimenpiteet. Luottolaitoskohtaiset erityispiirteet sekä laadittu riskiarvio saattavat edellyttää yksittäiseltä luottolaitokselta erityisiä varautumistoimia.

Valmiussuunnitelmassa on esitettävä myös, millaisia toimia luottolaitos on suunnitellut ottavansa käyttöön vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen jälkeen. Tällä tarkoitetaan niitä palautumistoimia, joita luottolaitos tekee riskiarvion mukaisten riskien väistyttyä tai toimintakyvyn palaututtua, ja joilla luottolaitoksen toiminta saatetaan normaaliajan edellytyksiä vastaavaksi.

5 § Varmistettavat palvelut. Pykälän mukaan luottolaitoksen valmiussuunnitelman tulee sisältää selvitys siitä, miten luottolaitos on laatimansa riskiarvion mukaisissa tilanteissa valmistautunut turvaamaan eräät normaalioloissa Suomessa ylläpitämänsä kyvyt ja tarjoamansa palvelut. Keskeistä on suunnitella niiden kykyjen ja palvelujen varmistaminen, jotka ovat merkittävimpiä yhteiskunnan

¹ Oikeusministeriön hanke OM015:00/2022, <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM015:00/2022>

elintärkeiden toimintojen ylläpitämisen kannalta. Velvollisuutta suunnitteluun ja etukäteisvalmisteluun ei ole siinä tapauksessa, että luottolaitos ei normaalisti tarjoa pykälän mukaisia palveluja tai tarvitse sen mukaisia kykyjä.

Asiakkuus- ja tilitietojen saatavuus sekä vahva sähköinen tunnistautuminen ovat luottolaitoksen toiminnan kannalta keskeisiä kykyjä. Ne ovat keskeisiä edellytyksiä lähes kaikelle luottolaitoksen liiketoiminnalle.

Luottolaitoksella on pykälän mukaan velvollisuus selvittää suunnitelmansa seuraavien palvelujen turvaamiseksi: tilisiirrot ja toistuvaissuoritukset; korttimaksamisen palvelut; käteisrahapalvelut; pankkien välinen maksaminen; pankin asiakkaiden velanhoitoon liittyvät palvelut; rahoitusvälineiden kaupankäynti-, selvitys-, toimitus- ja säilytyspalvelut; valtion sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle merkittävien yritysten ja yhteisöjen varainhankinta ja arvopaperiomistusten käyttö.

Sanotut palvelut muodostavat sen luottolaitostoiminnan yhteiskunnan toimintaa kiinteästi palvelevan ytimen, joka tulee olla käytettävissä kaikissa mahdollisissa uhkatilanteissa. Myös valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista (568/2024) määrittää tietyt finanssialan toimijoiden kansalaisille, yrityksille, yhteisöille ja valtiolle tuottamat maksu-, tili- ja arvopaperipalvelut kriittisiksi, jotka alan yritysten on turvattava normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa yhteiskunnan toimintakyvyn sekä väestön toimeentulon vuoksi. Huoltovarmuuden tavoitepäätöksen mukaan kriittisiä maksupalveluita ovat vähintäänkin tilisiirrot ja toistuvaissuoritukset, päivittäismaksamisen palvelut, kuten korttimaksamisen palvelut, käteisrahapalvelut, pankkien välinen maksaminen, sekä velanhoitoon liittyvät palvelut. Kriittisiä arvopaperipalveluita ovat arvopaperien kaupankäynti-, selvitys-, toimitus- ja säilytystoiminta, sekä valtion ja yhteiskunnan toiminnalle kriittisten yritysten ja yhteisöjen varainhankinta ja arvopaperiomistusten käyttö. Näiden palveluiden varmistaminen edellyttää dokumentoitua etukäteissuunnittelua ja valmiita toimintamalleja. Lisäksi useat palveluista edellyttävät eri toimijoiden ja viranomaisten välistä yhteistyötä niiden jatkuvuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle merkittävien yritysten ja yhteisöjen selvittäminen on mahdollista yhteistyössä luottolaitoksen asiakkaiden, huoltovarmuusorganisaation ja rahoitusmarkkinaviranomaisten kanssa. Toisaalta pykälän tarkoituksena ei ole osoittaa vastuuta varmistettavien palveluiden tuottamisessa yksittäiselle luottolaitokselle. Esimerkiksi rahoitusvälineiden kaupankäynti-, selvitys-, toimitus- ja säilytyspalvelujen järjestäminen edellyttää liittymistä muihin finanssialan toimijoihin, eikä yksittäinen luottolaitos voi pelkästään omilla toimillaan turvata näitä palveluita. Yksittäisen luottolaitoksen osallistuminen yhteiskunnan kannalta elintärkeiden palveluiden tuottamiseen on kuitenkin suunniteltava etukäteen huolellisesti ja riskiperusteisesti, sekä kuvattava kattavasti.

5. Vaikutukset

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömiä, kaikissa tilanteissa ylläpidettäviä toimintokokonaisuuksia. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen järkkäytyminen voi johtaa valtiollisen suvereniteetin, väestön elinmahdollisuuksien ja talousjärjestelmän perusteiden murenemiseen. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvien laajamittaisten häiriötilanteiden osalta lähtökohdaksi on otettava, että nämä tapahtumat ovat mahdollisia, ja niiden tapahtuessa vaikutukset ovat niin merkittäviä, että keskeisten toimijoiden on varauduttava niihin joka tapauksessa.

Asetuksen taloudelliset vaikutukset luottolaitoksiin arvioidaan olevan vähäiset. Luottolaitokset ovat joka tapauksessa luottolaitoslain 5 luvun 16 §:n 1 momentin nojalla velvollisia varmistamaan tehtäviensä mahdollisimman häiriöttömän hoitamisen normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun sekä valmistelemalla etukäteen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla. Lainkohdan muuttamisen yhteydessä varautumisvelvollisuuden täsmentämisen ei odotettu aiheuttavan luottolaitoksille olennaisia taloudellisia vaikutuksia, koska muutoksessa oli kysymys säännöksen soveltamisalan laajentamisesta myös normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin. Tuolloin katsottiin, että ajankohtaisen turvallisuustilanteen aiheuttama toimintaympäristön muutos saattoi edellyttää luottolaitoksilta aiempaa suurempia panostuksia valmiussuunnitteluun ja varautumiseen. (HE 104/2022 vp.) Asetuksen arvioidaan jäsentävän tätä luottolaitosten valmiussuunnittelu- ja varautumistoimintaa. Asetuksesta ei siten odoteta merkittävää hallinnollista taakkaa.

Asetuksen ei odoteta aiheuttavan viranomaisille merkittäviä uusia kustannuksia. Asetuksen arvioidaan vaikuttavan viranomaisten toimintaan etenkin siten, että Finanssivalvonnan on jatkossa mahdollista arvioida luottolaitosten varautumistoimien riittävyttä selkeän kriteeristön avulla. Lisäksi luottolaitosten viranomaisyhteistyön jäsentyminen on omiaan parantamaan viranomaisten mahdollisuutta vaihtaa tietoa vakavista häiriöistä, sekä edellytyksiä tehostaa häiriötilanteen hallintatoimia. Muutoin vaikutukset viranomaistoimintaan ovat vähäiset.

6. Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 17.2.2025. Asetuksen tarkoittaman valmiussuunnitelman tulee kuitenkin olla valmis vasta vuoden 2025 loppuun mennessä. Vaikka asetuksen ei arvioida aiheuttavan suuria materiaalisia muutoksia luottolaitosten toimintaan, on lähes vuoden mittainen siirtymäaika tarpeellinen. Luottolaitoksilla on siten mahdollisuus laatia riskiarviot huolellisesti ja

tarvittaessa päivittää olemassa olevat jatkuvuus-, valmius-, sekä muut suunnitelmat.

Liitteet

Asetusluonnos 5.3.2025

Förordningsutkast den 5 mars 2025